

full d'anuncis de la llengua catalana

falca

agost 2014

tercera època

número 38

"Mou-te en català!"

**Desdezero:
una història amb
doble joc (... o més!)**

**Déu o deu?
Néts o nets?**

**Atles Lingüístic
del Domini Català**

Cinema a Cambrils

Els altres catalans

Un taller a Falset

La Falca es distribueix conjuntament amb:

Cinc Cèntims de Riudecanyes, Duesaigües, El Pont Alt de la Selva del Camp, El Replà de Vinyols i els Arcs, Informatiu d'Alforja, Informatiu d'Almóster, Informets dels Guiamets, La Crifolla de l'Aleixar, L'Aixada de Pradell de la Teixeta, Lo Collet de Colldejou, L'Om de Riudoms, Lo Pedris de Vilaplana i Revista Cambrils.

I en format electrònic a: www.cpnl.cat/reus
www.reusdigital.cat
www.revistacambrils.com

L'any 1989 es va constituir el Consorci per a la Normalització Lingüística com a resultat de la voluntat de la Generalitat de Catalunya i de nombrosos ens locals. El 1990 es va obrir el Centre de Normalització a Reus. De llavors ençà, el CNL de l'Àrea de Reus ha tingut **41.692 inscrits** en els més de **1.865 cursos** de català per a adults organitzats, ha constituït **2.441 parelles lingüístiques** i **ha revisat 74.550 pàgines**, per citar només alguns exemples. En el camp de la **dinamització** ha treballat i establert acords amb elements clau de l'Administració local, el comerç, la restauració, els jocs, l'empresa, els esports, la nova immigració, la sanitat, o els mitjans de comunicació.

Amb paraules de la presidenta del Consorci, Esther Franquesa, "celebrem els 25 anys convençuts que **el Consorci ha contribuït enormement a fer augmentar el coneixement de la llengua catalana de la població adulta i la seva presència en totes les esferes de comunicació**, amb la voluntat de continuar sent un instrument clau en la política lingüística de Catalunya."

Gràcies a tots els que ho heu fet possible, i per molts anys!

Visiteu el web dels 25 anys: <http://25anys.cpnl.cat>

CNL DE L'ÀREA DE REUS
MIQUEL VENTURA

Seguiu l'actualitat del CNL
de l'Àrea de Reus Miquel Ventura a

@CNLReus

Noves entitats

A Castellvell del Camp
Casa de Cultura Cal Baranxó

A Mont-roig del Camp
Biblioteca Joan Miró

A Riudoms
Biblioteca Municipal Antoni Gaudí

"Mou-te en català!"
(Parelles lingüístiques que aprofiten la pràctica de l'esport)

A Reus
Tennis Reus Monterols
Bicicamp. Coordinadora d'Entitats i Usuaris de la Bicicleta

Nous establiments

A Reus
De l'Eix Comercial Prim-Sunyer:

Assessoria Carbó
Euroferma 2 Serveis Immobiliaris
Excellence Institut de Bellesa
Farmàcia Bello
Farmàcia Giné
Generali Assegurances
Marpa Assessors
Matalasseries El Drac
Mobles Perpinyà
Movistar Reus Segle 21
Oques Roslena
Parisi Vitaflor
Pastisseria Cafeteria Racionero
Pastisseria La Pastoreta

A Cambrils
Rosa Modes

Parelles d'estiu

Formades els mesos de juny-juliol
Cambrils: 12
Falset: 2
la Selva del Camp: 2
l'Hospitalet de l'Infant: 3
Miami: 1
Reus: 11
Riudoms: 1

especial

Desdezero:

Una història amb doble joc (... o més)

L'any 2012 el jurat del IX Premi d'Idees per a Promoure l'Ús del Català atorgava el premi al treball "1,2,3... provant", de Jordi Pujol-Nadal i Oriol Lladó i Esteller. La Regidoria d'Ensenyament i Política Lingüística de l'Ajuntament de Reus i el CNL van decidir portar-lo a la pràctica a fi d'afavorir l'ús de la llengua catalana, la cultura i la cohesió social a Reus. I això s'havia d'aconseguir per mitjà de la creació, producció i representació d'una obra teatral que partia del no-res, sense cap text ni cap idea dramàtica prèvia. Els participants s'apuntaven a una aventura que al cap de nou mesos els havia de fer pujar a l'escenari del Teatre Bartrina. Es va buscar un professional que, amb el suport de l'organització, es fes càrrec del projecte i sobretot que "se'n fes el càrrec", és a dir, fos

conscient dels objectius, que anaven més enllà de la direcció d'un grup de teatre amateur. Ferran Vidilla va acceptar el repte i va dissenyar un pla d'acció. Primer, reconeixement i formació del grup, recollida d'idees i aproximació als interessos, possibilitats i habilitats dels participants. Després, treball dramàtic: escriptura del text i guió de l'espectacle. Finalment, el treball de la posada en escena: assajos, preparació de l'escenografia, atrezzo... Els alumnes dels cursos de català i els participants en el Voluntariat per la llengua van respondre amb entusiasme a la proposta. També ho van fer persones externes que s'hi van afegir. Ja des de ben aviat es consolida un grup de 20 persones, interessades per la llengua i d'origens diversos, que s'anirà cohesionant de manera extraordinària fins a representar al Teatre Bartrina *Una història amb doble joc*, com a cloenda dels cursos de català, de l'activitat del Voluntariat per la llengua i per celebrar els 25 anys del Consorci. Uns dies abans, a Cambrils ja se n'havia vist el primer tast i posteriorment els actors van fer el seu primer *bolo*, a l'Artesana de Falset. El resultat? Tothom n'ha sortit satisfet. S'ha aconseguit la sinergia necessària i l'efecte multiplicador: alumnes, professors del CNL, voluntaris i aprenents, institucions, mitjans de comunicació..., tots han trobat la manera d'implicar-se en el projecte. Un projecte que té la llengua catalana (i Joaquim M. Bartrina, i el pa amb tomaca!) com a nexa d'unió. Felicitem-nos-en. Ara, ja s'estudia la manera de donar continuïtat a l'experiència.

Més actes de cloenda

A Cambrils, l'acte de cloenda va consistir en un avanç d'*Una història amb doble joc* i en diverses actuacions musicals, poètiques i humorístiques, per part dels alumnes. A l'Hospitalet de l'Infant, Matthew Tree explicà als assistents de manera molt amena "Què pots fer amb el català un cop que l'hagis après". D'altra banda, a Falset alumnes i parelles lingüístiques van fer una visita guiada al Castell del Vi i van conèixer l'exposició "El català llengua d'Europa".

Déu o deu?

Néts o nets?

Hi ha paraules que porten un accent distintiu (diacrític) per diferenciar-les d'altres que s'escriuen igual. Per exemple: *déu* ('divinitat') / *deu* ('10', 'font', verb); *món* ('univers') / *mon* ('el meu'); *nét* ('fill d'un fill') / *net* ('sense brutícia') *sòl* ('terra') / *sol* ('astre', 'sense companyia', 'solament').

En plural, l'accent d'aquestes paraules es conserva si hi continua havent una possible confusió: *déus*, *néts*, *sòls*. En cas contrari, la forma de plural perd l'accent. Per exemple: *món*, *mons*; *mà*, *mans*; *rés*, *resos*; *ús*, *usos*.

L'accent diacrític també es conserva en la formació de derivats o compostos. Per exemple: *déu*, *redéu*; *nét*, *besnét*; *sòl*, *subsòl*; *entresòl*.

D'altra banda, si el plural del primitiu no manté l'accent, la forma de plural d'un derivat o un compost tampoc no s'accentua. Per exemple: *món*, *mons*, *rodamón*, *rodamons*; *mà*, *mans*, *passamà*, *passamans*.

Resoldreu dubtes lingüístics com aquest si consulteu l'Optimot (<http://optimot.gencat.cat>)

recursos

DL diccionaris en línia

www.termcat.cat/ca/Diccionaris_En_Linia/

La col·lecció "Diccionaris en Línia" inclou diccionaris terminològics elaborats pel TERMCAT, agrupats en cinc grans sectors temàtics. **Un d'aquests sectors recull termes de l'àmbit de l'esport repartits en 16 pràctiques esportives diferents**, amb les denominacions i la definició en català i amb els equivalents en castellà, francès i anglès.

Atles Lingüístic del Domini Català

<http://aldc.espais.iec.cat/>

L'*Atles Lingüístic del Domini Català* té com a objectiu posar a l'abast de tothom un conjunt de materials de llengua oral recollits entre els anys 1964 i 1978 en 190 localitats de totes les àrees dialectals. La informació es presenta principalment en forma de mapes lingüístics, és a dir, relacionada amb les diferents poblacions, i també es difon mitjançant els llibres *Atles Lingüístic del Domini Català*, *Petit Atles Lingüístic del Domini Català* i els etnotextos.

és > dir

<http://esadir.cat/>

Portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals que pretén donar respostes clares i concises als dubtes més habituals que planteja l'ús de la llengua, d'acord amb l'actualitat i les necessitats expressives diàries. Per exemple, l'apartat de **topònims** ajuda a pronunciar i escriure amb correcció noms de llocs no catalans, molt sovint estranys, que han d'usar els mitjans d'informació.

Has de resoldre
dubtes
lingüístics

<http://optimot.gencat.cat>

**Necessites
revisar un text?**

**Vols saber
de quins recursos
pots disposar?**

**Vols conèixer
les eines informàtiques
que hi ha en català?**

Vés al web de recursos
www.cpnl.cat/reus/recursos

o adreça't als serveis!

Reus

reus@cpnl.cat

Tel. 977 12 88 61 / Fax 977 12 89 14

Cambrils

cambrils@cpnl.cat

Tel. i fax 977 79 26 88

Altres poblacions del Baix Camp

baixcamp@cpnl.cat

Tel. 977 12 88 61 / Fax 977 12 89 14

Priorat

priorat@cpnl.cat

Tel. 977 83 19 83

Fax 977 83 05 64

Parla.cat, més a l'abast

A partir de la tardor els cursos semipresencials del Parla.cat de nivell Intermedi gaudiran dels mateixos preus i reduccions que els cursos presencials. Aprofiteu-ho.

I tu, hi jugaràs?

El CNL i les empreses fabricants d'El Nan Castellor i Pins Art, que etiqueten en català, organitzaran un taller amb aquests jocs al novembre. Marcarà l'inici de la campanya "I tu, jugues en català?" d'aquest Nadal.

Cinema a Cambrils

Rambla de l'Art ofereix estrenes de pel·lícules en català, i gràcies a l'acord amb el CNL cada mes sortegem dues entrades dobles perquè alumnes o voluntaris hi puguin anar de franc. A més, la PIMEC li acaba de concedir el Premi 2014 a la Qualitat Lingüística.

Bones idees amb premi

Si teniu bones idees i voleu guanyar 2.000 euros, fins al 14 d'octubre podeu presentar projectes al 10è Premi d'Idees per Promoure l'Ús del català que convoca la Regidoria de Política Lingüística i el CNL. *Una història amb doble joc*, del Projecte Desdezero, ha estat el resultat de la 9a edició del Premi.

300 fets de llengua

Amb aquesta iniciativa per divulgar la història del català lúdicament, la Direcció General de Política Lingüística i el CPNL se sumen als actes del Tricentenari. L'alumnat del nostre CNL va jugar a classe amb el joc de taula, també ho va fer per Facebook, i dues parelles, una de l'Hospitalet i una altra de Reus van participar a la final de Barcelona. Els 300 fets es difonen ara per la xarxa i els mitjans de comunicació.

Comerç i llengua a Prim i Sunyer

Arran del conveni amb l'Eix Comercial Prim-Sunyer, el CNL ha visitat 100 establiments de la zona, dels quals una trentena s'adheriran al Voluntariat per la llengua. Els ha ofert els serveis i els ha presentat la campanya "Català i comerç. Ja estàs al dia?"

Els altres catalans

Enguany se celebren els 50 anys de la publicació d'aquesta obra de Francesc Candel. Junt amb membres del Ple pel Català i altres entitats del Camp, el CNL prepara un ampli programa d'actes per fer conèixer l'autor i el seu missatge, del tot vigent avui en dia.

Un taller a Falset

Al juliol i amb 12 inscrits ha acabat el primer Taller d'ortografia organitzat pel Servei Comarcal de Català del Priorat. A Reus ja es va fer al maig, juntament amb el Taller d'expressió escrita. S'oferiran novament a la tardor.

Aprendre català és útil
T'ofereim tots els nivells
www.cpnl.cat

a classe

o des de casa

■ **Cursos a Reus, Cambrils, Falset i l'Hospitalet de l'Infant**

■ **Preinscripció oberta per al nivell superior a: www.cpnl.cat/reus**

■ **Inscripcions al setembre**

Més informació als serveis del CNL i a www.cpnl.cat/reus

CENTRE DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE L'ÀREA DE REUS MIQUEL VENTURA

Servei Local de Català de Reus

reus@cpnl.cat

Servei Comarcal de Català del Baix Camp

baixcamp@cpnl.cat

Carrer de l'Àliga de Reus, 1

43205 Reus

Tel. 977 12 88 61 - Fax 977 12 89 14

Servei Local de Català de Cambrils

cambrils@cpnl.cat

Av. de l'Horta de Santa Maria, 20 (Ateneu Juvenil)

43850 Cambrils

Tel. i fax 977 79 26 88

Servei Comarcal de Català del Priorat

priorat@cpnl.cat

Plaça de la Quartera, 1

43730 Falset

Tel. 977 83 19 83 - Fax 977 83 05 64